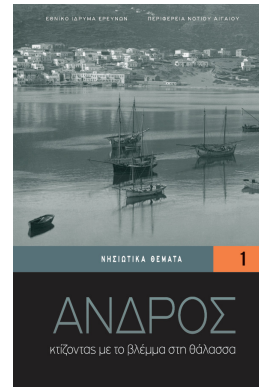

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ

Άνδρος. Κτιζοντας με το βλέμμα στη θάλασσα,

Κείμενα: Νίκος Βασιλόπουλος, Ελένη Μπενέκη, Ελένη Σαλουβάρδου

Σειρά: Νησιωτικά Θέματα αρ. 1

Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών - Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Αθήνα 2013, 96 σ.

Ο τόμος αυτός αποτελεί τον πρώτο μίας εκδοτικής σειράς που σχεδιάστηκε από το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ίδρυματος Ερευνών σε συνεργασία με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, με σκοπό να αναδείξει όψεις υλικού πολιτισμού και της ιστορίας των νησιών των Κυκλάδων. Κοινή συνισταμένη των βιβλίων της σειράς είναι η αγκίστρωσή τους στον τόπο, στο οικισμένο και αγροτικό τοπίο των νησιών. Αυτή η επιδίωξη επιλέχθηκε να υπηρετηθεί: α) με τη θεματολογία η οποία σε όλες τις περιπτώσεις σχετίζεται με το ανθρωπογενές τοπίο και τις δραστηριότητες που συνδέονται με αυτό, β) με τους συγγραφείς όπου επιδιώχθηκε να συνδυάζεται η επιστημονική γνώση με τη βαθιά βιωματική σχέση με το χώρο, γ) με το λειτουργικό εικονογραφικό και φωτογραφικό υλικό, που «συνομιλεί» και τεκμηριώνει το κείμενο παράλληλα όμως δίνει ένα ερέθισμα άμεσης επαφής και γνωριμίας με τον τόπο.

Στον τόμο φιλοξενούνται τρία κείμενα που προσπαθούν να διερευνήσουν ακριβώς την ειδική σχέση της ναυτιλίας με την κατοικία στην Άνδρο. Στο εισαγωγικό κείμενο της ιστορικού Ελένης Μπενέκη δίνεται ένα τεκμηριωμένο περίγραμμα της αλματώδους ανάπτυξης της ανδριακής ναυτιλίας τον 19ο και 20ό αιώνα. Το κείμενο του αρχιτέκτονα του Νίκου Βασιλόπουλου διερευνά τη συμπίεση της πολεοδομικής εξέλιξης, των αρχιτεκτονικών προτύπων και των μορφολογικών χαρακτηριστικών της κατοικίας με τις αλλαγές που επέφερε η ενασχόληση με τη ναυτιλία και ο συνακόλουθος πλούτος από τον εφοπλισμό. Στο τρίτο κείμενο η αρχιτέκτων Ελένη Σαλουβάρδου εξετάζει την κατοικία των ναυτικών στη Μεσσαριά και στους Μαίνητες, δυο χαρακτηριστικά χωριά της ανδριακής ενδοχώρας όπου η ενασχόληση των κατοίκων με τα επαγγέλματα της θάλασσας έχει χαραχθεί στον οικισμένο χώρο. Τα τρία αυτά κείμενα, με τον ιδιαίτερο τρόπο γραφής, το λεκτικό και το ύφος του κάθε συγγραφέα, ακολουθούν το νήμα που ενώνει τη ναυτιλία με την κατοικία, λειτουργούν συμπληρωματικά και πιστεύουμε υπηρετούν τον ίδιο

στόχο: τη παροχή στον αναγνώστη -ανεξαρτήτως εάν την ώρα της ανάγνωσης επισκέπτεται Άνδρο ή βρίσκεται μακριά από αυτήν- ενός σώματος γνώσεων που θα του επιτρέψει να γίνει κοινωνός του θέματος και να αναζητήσει στην Άνδρο ή σε άλλους τόπους, στοιχεία του προβληματισμού, των απόψεων και των πληροφοριών που εκτίθενται στις σελίδες του βιβλίου.